شورای امنیت خواستار آتش‌بس فوری در لیبی شد

شورای امنیت سازمان ملل به دنبال افزایش تعداد کشته‌ها در جریان درگیری‌های اخیر لیبی خواستار آتش‌بس فوری در این کشور شد. این شورا با صدور بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن حمله اخیر به مرکز نگهداری مهاجران غیرقانونی در تاجورای لیبی خواستار کاهش تنش و توقف فوری آتش‌بس در این کشور شد. سه‌شنبه گذشته به دنبال حمله یك جنگنده به مرکز نگهداری مهاجران غیرقانونی در تاجورا در اطراف طرابلس ۵۳ مهاجر کشته و ۱۳۰ نفر دیگر نیز مجروح شدند.

در این بیانیه که توسط آمریکا حمایت شده، آمده است: اعضای شورای امنیت بر این مسأله تأکید دارند که طرف‌های مختلف در لیبی شعله درگیری‌ها را پایین آورده و به آتش‌بس پایبند باشند. اعضای شورای امنیت این طرف‌ها را به بازگشت به روند سیاسی با حمایت سازمان ملل دعوت می‌کنند، چراکه صلح و ثبات پایدار در لیبی فقط از طریق راه‌حل سیاسی محقق خواهد شد./ ایسنا

گزارش تحلیلی

توطئه آمریکا برای ضربه‌زدن به حشد الشعبی

اسناد منتشر شده از سوی گروه‌های مقاومت عراقی نشان می‌دهد سرویس اطلاعاتی آمریکا (سیا) از مدت‌ها پیش مشغول توطئه علیه نیروهای حشد الشعبی بوده و با استفاده از عوامل داخلی‌اش در عراق اطلاعاتی درباره مقرهای این نیرو به‌دست آورده است.

به گزارش فارس، چند روز پیش، عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق فرمان ده‌بندی خود را درباره سازمان حشد الشعبی (بسیج مردمی) عراق صادر کرد. در این فرمان، حشد الشعبی بخشی جدانشدنی از نیروهای مسلح عراق توصیف و گفته شده بود گروه‌هایی که تمایل ندارند به نیروی مسلح عراق بپیوندند، می‌توانند جدا شده و به کار سیاسی بپردازند. این فرمان گرچه مورد استقبال گروه‌های مقاومت عراق قرار گرفت، اما همزمان برخی از این گروه‌ها دست به انتشار اسنادی زدند که نگاه‌ها را به خود جلب کرد. در این اسناد که بخشی از آن را روزنامه الاخبار لبنان چاپ کرد، حزب‌ا... عراق فایل‌های صوتی متعددی منتشر کرد که نشان می‌دهد محمود الفلاحی، فرمانده عملیات الانبار در ارتش عراق از طریق واتس‌اپ و تلگرام با یکی از عناصر سرویس اطلاعاتی مرکزی آمریکا در ارتباط بوده است. به گفته حزب‌ا...، این فایل، توطئه وی علیه امنیت و سلامت نیروهای ارتش عراق، نیروهای امنیتی و حشد الشعبی و گروه‌های مقاومت را ثابت می‌کند و نشان می‌دهد به خاطر مخابره با سرویس جاسوسی مرکزی آمریکا و موساد اسرائیل، امنیت ملی [عراق] در معرض خطر قرار گرفته است.

در این فایل‌ها مشخص است عنصر سیا از الفلاحی می‌خواهد مختصات مقرهای نظامی موجود در منطقه مرزی عراق با سوریه را در اختیار وی قرار دهد تا حملاتی از سوی نیروهای هوایی آمریکا و اسرائیلی به این مقرها صورت گیرد. وی همچنین از این افسر ارتش عراق می‌خواهد با فرماندهان ارتش و سرویس اطلاعاتی آمریکا در اربیل مرکز منطقه کردستان یا در اردوگاه نیروهای آمریکایی در الحبانیه واقع در غرب عراق دیدار کند. در این گفت‌وگوها، الفلاحی، مختصات مفصلی درباره نیروهای نظامی الانبار ارائه می‌دهد، ولی مسأله قابل توجه، عجله وی برای بمباران این مواضع است و تأکید دارد برخی از فرماندهان این گروه‌ها به آمریکا وابسته هستند. در بخشی از فایل‌های منتشر شده معلوم می‌شود این عنصر وابسته به سیا اطلاعات مهمی را از مواضع گردان‌های حزب‌ا... عراق در شهر مرزی القایم در اختیار آمریکایی‌ها قرار داده است. در یکی از این پیام‌ها الفلاحی به عامل نفوذی آمریکا می‌گوید: «سلام علیکم . همه مختصات [مناطق استقرار] مخصوص الحشد به‌ویژه گردان‌های حزب‌ا... را در اختیار شما قرار خواهم داد؛ زیرا آنان در منطقه من هستند، ولی آنان (آمریکایی‌ها) از من [مختصات] موضع حشد در القائم را خواستند که در بخش جزیره و صحرا قرار دارد. طی روزهای آتی، جزئیات را در اختیارشان قرار خواهم داد. امیدوارم از آنان (حزب‌ا...) و همه [نیروهای] حشد الشعبی که در مناطق غربی حضور دارند، خلاص شویم؛ زیرا آنان، صلاحیت ندارند. به آنان (آمریکایی‌ها) اعلام می‌کنم از طرف ارتش، خیالشان راحت باشد؛ شما را در جریان حوادث و مواضع قرار خواهم داد.»

فاش شدن این گفت‌وگوها، هیاهوی بسیاری را در عراق به ویژه در شبکه‌های اجتماعی ایجاد کرد و همین مسأله باعث شد نجاح الشمری، وزیر دفاع عراق، کمیته‌ای برای مشخص شدن واقعیت این ماجرا تشکیل دهد. در بیانیه وزارت دفاع عراق آمده است، دستور تشکیل کمیته تحقیقاتی برای روشن شدن واقعیت و بررسی اطلاعات منتشر شده در یکی از شبکه‌های ماهواره‌ای وابسته به حشد الشعبی در جهت خدمت به منافع ملی و شفاف‌سازی و روشن ساختن واقعیت برای حفظ امنیت کشور صادر شده است.

منابع نزدیك به حزب‌ا... می‌گویند اسناد بیشتری در اختیار دارند که ممکن است طی روزهای آینده آنها را افشا کنند. گفته می‌شود فرماندهان حشدالشعبی، به‌ویژه دایره اطلاعات این سازمان نیز اطلاعات زیادی مشابه اینها در اختیار دارند، ولی قصد ندارند در حال حاضر آنها را افشا کنند.

هفتمین دور مذاکرات صلح آمریکا با طالبان طی روزهای گذشته برگزار شد

تحلیلی از اوضاع فعلی افغانستان و نقش آمریکا در صحنه‌آرایی قدرت در این کشور

پشت پرده توافق طالبان با آمریکا چیست؟

پیرمحمد ملازهی

کارشناس افغانستان و شرق آسیا

مذاکرات صلح افغانستان در دوحه قطر بین زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه آمریکا و ملا عبدالغنی برادر، مرد شماره دو طالبان پیشرفت قابل توجهی داشته است، هر چند که همچنان مشکلات جدی وجود دارد. در این باره که مذاکرات آمریکا و طالبان تا کجا پیش رفته اطلاعات موثق چندانی انتشار عمومی نیافته است، ولی گفته می‌شود مواضع طرفین در دو موضوع کلیدی یعنی زمانبندی خروج نیروهای آمریکایی و ناتو از افغانستان که شرط اصلی طالبان بوده و نیز تعهد طالبان که در صورت شراکت در قدرت اجازه نمی‌دهند گروه‌های رادیکال اسلامی از خاك افغانستان منافع ملی و امنیتی آمریکا و متحدانش را تهدید کنند. که شرط اولیه آمریکاست. به تفاهم نزدیك شده‌اند. اگر این‌گونه اطلاعات درست باشد تحول مهمی در مواضع طرفین حاصل شده است. در عین حال این انتظار تشدید شده است که طی هفته‌های آینده مذاکرات در قالب بین الافغانی پیگیری شود و طالبان با هیات‌هایی از افغان‌ها لااقل در قالب غیردولتی وارد مذاکرات جدی‌تری شوند. پرسش مهم اکنون این است که آیا واقعا افغانستان به طرف استقرار یك صلح پایدار در حرکت است یا تداوم جنگ در قالب جدید و با بازیگران جدید در حال تحول است. دیدگاه‌ها در این خصوص یکسان نیست. با این حال گفته می‌شود جنگ با بازیگری طالبان دارد وارد مراحل پایانی خودش می‌شود و مجموعه شرایط داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی ایجاب می‌کند که شکل کنونی جنگ در افغانستان پایان یابد. طالبان در این روند هر چند که به تمامی انتظارات‌شان مبنی بر تصرف کامل قدرت در کابل نخواهند رسید، ولی سهم مهمی از قدرت را می‌توانند به دست بیاورند. شراکت در قدرت امری محتمل می‌باشد و آمریکا به دنبال همین هدف است تا از تکرار تجربه اتحاد شوروی و شکست نظامی قطعی خود در جنگ افغانستان جلوگیری کند.

اما پرسش مهم‌تر این است که با شراکت طالبان در قدرت آیا واقعا جنگ در افغانستان تمام خواهد شد و افغان‌ها بعد از چهل سال شاهد صلح و ثبات در کشورشان خواهند شد؟! واقعیت آن است که در این باره خوش‌بینی چندانی وجود ندارد. ظن غالب در این خصوص آن است که رقابت‌های موجود بین منابع قدرت داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی تغییر جهت دهد و طالبان نقش جدیدی با نام و پرچم جدید بیابند. بنابراین محتمل است که طالبان شورای کویته تنها بخشی از جریان طالبانی باشند که مصالحه و شراکت در قدرت را پذیرفته‌اند و آن هم به این امید که با بهره‌گیری از سازوکارهای موجود در نهایت به تمامی قدرت دست یابند، اما حداقل شش جریان دیگر که تفکر طالبانی را نمایندگی می‌کنند امکان تداوم جنگ را در اشکال و اهداف جدید بیابند. شبکه حقانی و داعش نامزدهای جدید در چنین روندی خواهند بود. با این تفاوت که جنگ در داخل افغانستان مدنظر نیست، بلکه این کشور سکوی پرتاب جریان رادیکال خلافت‌گرا و مدعی احیای خلافت شرقی یا خراسان بزرگ خواهد شد که نوعی توافق پنهانی در قطر احتمالا روی آن حاصل شده است، ولی اعلام نمی‌شود.

در چنین نگاهی طالبان از دو ظرفیت شراکت در قدرت در قالب شورای کویته و ادامه جنگ در قالب شبکه حقانی و متحدانش برخوردار می‌شود و به جای درگیری در جنگ داخلی درگیر جنگ منطقه‌ای و علیه رقبای آمریکا چین. روسیه و حتی ایران خواهد شد. خلافت شرقی داعش توجیه ایدئولوژیك چنین تحول احتمالی است و حتی اگر تصور شود که جهان غرب و آمریکا همچنان در حرف مدعی مقابله با آنچه از آن به نام تروریسم یاد شده است باقی بماند، در عمل چنین نخواهد بود یا حداقل مزاحم جریان رادیکال خلافت‌گرای اسلامی در بخش شرقی آن نخواهد شد.

مصالحه یا توطئه‌ای جدید؟

بنابراین دور از انتظار نیست توافق طالبان و خلیل‌زاد که افغانستان پایگاهی برای نیروهای اسلامگرا نخواهد شد تا منافع آمریکا و متحدانش را به خطر بیندازند، الزاما به این معنا نخواهد بود که رقبای آمریکا را هم شامل شود. نشانه‌های موجود حکایت از آن دارند که طالبان و آمریکا به نوعی مصالحه نزدیك شده‌اند. هر چند موانع جدی هنوز هم وجود دارند که ممکن است روند مصالحه را طولانی‌تر سازد، اما شك نباید داشت روندی که در دوحه قطر آغاز شده پیامدهایی به همراه خواهد داشت که نه تنها افغانستان بلکه کل منطقه را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

تحولات خاورمیانه و جنوب آسیا در ارتباط با هم قرار دارند و این‌که روسیه و چین نگران این تحولات شده‌اند تا آنجا که شایع شده در فکر تقویت بخشی از طالبان برآمده‌اند، بی‌ارتباط با چنین برداشت‌هایی نمی‌تواند باشد. بازی بزرگ جدیدی در افغانستان و آسیای مرکزی تا جنوب آسیا و خاورمیانه در حال شکل‌گیری است و جابه‌جایی نیروهای عمل‌کننده محلی علی‌القاعده نباید خیلی دور از انتظار تصور شود. چین و روسیه دیر یا زود وارد این بازی خواهند شد و منطقه را دو دستی تقدیم آمریکای غیرقابل پیش‌بینی ترامپ نخواهند کرد. ملابرادر بیش از سایر رهبران طالبان این روند را حس کرده و به‌درستی می‌داند که در مصالحه با آمریکا به‌دنبال چیست. بازیگران بین‌المللی و منطقه‌ای هر کدام پیگیر منافع راهبردی خود هستند. آمریکا نیز ارزیابی واقع‌بینانه‌ای از این سطح از تضاد منافع بازیگران دارد. این‌که آمریکا دارد می‌پذیرد شرط اصلی طالبان مبنی بر خروج نظامی از افغانستان را مدنظر قرار دهد و زمان‌بندی خروج را بپذیرد در ظاهر با راهبرد جهانی آمریکا هم‌خوانی ندارد، ولی اگر دقیق‌تر به این موضوع نگاه شود این خود بخشی از راهبرد جهانی آمریکا برای حفظ قدرت سلطه خود در قرن بیست و یکم به نظر خواهد آمد که چین خیلی رندانه، حساب شده و به آهستگی در حال بالا رفتن از نردبان قدرت جهانی و به زیر کشیدن آمریکاست.

افغانستان هم سایه با رقبای آمریکا نمی‌تواند بیش از این در جنگ طالبان و دولت مرکزی درگیر باقی بماند، تصور این‌که آمریکا به‌طور کامل آن‌طور که طالبان می‌گویند از افغانستان خارج شود جای بحث دارد و تصوری واقع‌بینانه به نظر نمی‌رسد. طالبان احتمالا سطحی از حضور آمریکا ولو در قالب دیگری از نظامی آشکار می‌پذیرند. این بهایی است که در هر نوع مصالحه و شراکت در قدرت مجبور به پرداخت آن خواهند بود. همچنان که آمریکا نیز مجبور است حضور طالبان را در قدرت بپذیرد و گرنه خطر شکست قطعی نظامی سرجای خودش باقی خواهد ماند.

بنابراین می‌توان گفت تحولات افغانستان در مسیر نوعی مصالحه سودآور برای همه طرف‌ها ازجمله طالبان و حامیانش، آمریکا و متحدانش و در سطح پایین‌تری دولت مرکزی افغانستان که تاکنون در مذاکرات دور زده شده، قرار گرفته است. با دولت وحدت ملی یا بدون دولت مرکزی، افغانستان در مسیر جدیدی در حال تحول است، البته این امر به سادگی نخواهد بود و مشکلات زیادی وجود دارد ولی نباید تصور کرد که ماموریت خلیل‌زاد شکست خورده است و مذاکرات دوحه کاملا بی‌نتیجه پایان می‌یابد. این‌که طالبان همزمان با مذاکره در دوحه قطر در کابل مسؤولیت عملیات انتحاری را می‌پذیرند، ولو آن‌که خود در آن دخیل نباشند و جریان‌های دیگری عامل آن باشند، به این معناست که طالبان از آن در چانه‌زنی‌ها برای دستیابی به سهم بیشتر در معامله بهره خواهند گرفت.

فرار از یك شکست قطعی

در یك ارزیابی مقدماتی می‌توان تصور کرد آمریکا با بهره‌گیری از تجربیات منابع قدرت که در گذشته افغانستان را اشغال نظامی کرده و شکست خورده‌اند، درصدد است از شکست قطعی نظامی خود جلوگیری کند و با شریك‌سازی طالبان در قدرت، حضور نظامی‌اش را در قالب‌های دیگری ادامه دهد. پاکستان و عربستان سعودی به دلایل متفاوتی دارند به این روند کمك می‌کنند، اما در عین حال این روند به‌سادگی قابل حصول نیست و رقبای آمریکا دست روی دست نخواهند گذاشت که رادیکالیسم اسلامی را در مرزهای امنیتی خود مشاهده کنند. بنابراین می‌توان انتظار داشت افغانستان در مسیر جدید تحول، همچنان محل مناقشه و رقابت قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای باقی بماند و تا زمانی که این کشور به نقش تاریخی بی‌طرفی‌اش باز نگردد صلح و ثبات افغانستان به دشواری قابل حصول و پایدار خواهد بود. نقش ذاتی افغانستان بی‌طرفی در مناقشات بین‌المللی و منطقه‌ای است، اما چهار دهه است که این نقش ذاتی را از دست داده است و در این مدت تمامی رژیم‌های شناخته شده از چپ و راست اسلامی و غیراسلامی را تجربه کرده است و هیچ تضمینی وجود ندارد که نظام سکولار لیبرال مورد حمایت آمریکا نیز نوعی دیگر از شکست را تجربه نکند.

آمریکا با بهره‌گیری از تجربیات منابع قدرت که در گذشته افغانستان را اشغال نظامی کرده و شکست خورده‌اند، درصدد است از شکست قطعی نظامی خود جلوگیری کند و با شریك‌سازی طالبان در قدرت، حضور نظامی‌اش را به شکل دیگری ادامه دهد

منابع نزدیك به حزب‌ا... می‌گویند اسناد بیشتری در اختیار دارند که ممکن است طی روزهای آینده آنها را افشا کنند

درنگ

پیامدهای آشتی با طالبان

دور از انتظار نیست توافق طالبان و خلیل‌زاد مبنی بر این که افغانستان پایگاهی برای نیروهای اسلامگرا نخواهد شد تا منافع آمریکا و متحدانش را به خطر بیندازند، الزاما به این معنا نخواهد بود که رقبای آمریکا را هم شامل شود. نشانه‌های موجود حکایت از آن دارند که طالبان و آمریکا به نوعی مصالحه نزدیك شده‌اند.

اما شك نباید داشت روندی که در دوحه قطر آغاز شده پیامدهایی به همراه خواهد داشت که نه تنها افغانستان بلکه کل منطقه را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

تظاهرات بزرگ در شرق یمن علیه اشغالگران

هزاران نفر از اهالی «المهره» در شرق یمن با برگزاری تظاهراتی گسترده اعلام کردند، نیروهای ائتلاف سعودی باید از این استان خارج شوند. استان المهره (واقع در شرق یمن) و هم‌مرز با کشور عمان است. تظاهرکنندگان تابلونوشته‌هایی در دست داشتند که روی آن نوشته شده بود «المهره اشغالگری اماراتی - سعودی را مردود می‌داند». در پایان سال ۲۰۱۷ عربستان سعودی به بهانه «تقویت امنیت و مقابله با قاچاق (سلاح)» نیروها و تجهیزاتی نظامی در المهره مستقر کرد، اما از همان زمان اعتراض‌ها به این موضوع آغاز شد. در تظاهرات شرکت‌کنندگان که در شهر الغیضه، مرکز استان المهره برگزار شد، آنها بر مطالبات خود و در رأس آنها خروج نیروهای سعودی، تحویل گذرگاه‌های زمینی و دریایی و خروج تمام نیروهای ائتلاف از فرودگاه الغیضه تأکید کردند. / فارس

استفاده از «روبنده» در نهادهای تونس ممنوع شد

نخست‌وزیر تونس دیروز از ممنوعیت استفاده از برقع (روبنده) در سازمان‌ها و ادارات بنا به دلایل امنیتی خبر داد. یوسف الشاهد گفت استفاده از برقع در سازمان‌ها و ادارات بنا به دلایل امنیتی ممنوع است. به موجب فرمان جدید دولت «هر فردی که برقع داشته باشد بنا به دلایل امنیتی حق ورود به ادارات، سازمان‌ها و مراکز عمومی را ندارد.» پیش از این در دوره زین‌العابدین بن‌علی، رئیس‌جمهور مخلوع تونس، استفاده از برقع به‌شدت ممنوع بود. تونس پنجشنبه گذشته صحنه وقوع دو انفجار بود که در نتیجه آن دو نفر کشته و چند نفر زخمی شدند. روز سه‌شنبه نیز وزارت کشور تونس اعلام کرد یك تروریست به نام أیمن السمیری (۲۳ ساله) پس از محاصره توسط نیروهای امنیتی، کمربند انفجاری خود را منفجر کرد. گروه تروریستی داعش در بیانیه‌ای مسؤولیت این انفجار را به عهده گرفت./ فارس

لبنان تسلیم باج‌خواهی صهیونیست‌ها نشد

وزیر انرژی رژیم صهیونیستی از موضع لبنان درباره ترسیم مرزهای دریایی میان دو طرف ابراز ناامیدی کرد. یوال اشتاینیتز، وزیر انرژی رژیم صهیونیستی در گفت‌وگو با رادیوی این رژیم مدعی شد: مقامات لبنانی با فشارهای داخلی مواجه و تحت تاثیر ترس از حزب‌ا... لبنان هستند. لبنانی‌ها می‌خواهند از یك‌سو منابع طبیعی‌شان را ارتقا دهند و از سوی دیگر این نزاع مستمر با اسرائیل برای ما و آنها ویرانگر شده، هرچند برای آنها بدتر است.

رژیم صهیونیستی و لبنان بر سر ترسیم مرزهای دریایی دهه‌هاست نزاع دارند و این تنش بعد از اکتشاف مقادیر زیادی گاز طبیعی در منطقه شرق دریای مدیترانه افزایش یافت. چندی پیش دیوید ساترفیلد، فرستاده آمریکا تصمیم گرفته بود بر سر این موضوع بین لبنان و رژیم صهیونیستی میانجیگری کند، اما ناکام ماند./ ایسنا

بیستمین جمعه اعتراضات در الجزایر

مردم الجزایر برای بیستمین جمعه متوالی تظاهرات کردند و با سر دادن شعارهایی علیه فرماندهان ارتش خواستار حمایت نکردن آنان از عناصر دوره عبدالعزیز بوتفلیقه شدند. تظاهرکنندگان با سر دادن شعارهایی مخالفت خود را با گفت‌وگو با دولت اعلام و تأکید کردند پیش از سرنگونی کامل رژیم بوتفلیقه، گفت‌وگویی در کار نخواهد بود. عبدالغنی بادی، از فعالان الجزایر در این باره گفت مردم هشیار بوده و از تلاش‌های دولت برای دور زدن خواسته‌های اصلی مردم آگاه هستند. عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس‌جمهور سابق الجزایر دوم آوریل گذشته در پی گسترش اعتراضات به نامزدی وی برای پنجمین بار متوالی در انتخابات ریاست‌جمهوری، از قدرت کناره‌گیری کرد و به دنبال آن عبدالقادر بن صالح، رئیس مجلس الامه (پارلمان) الجزایر به عنوان رئیس‌جمهور موقت این کشور انتخاب شد و قرار بود طی ۹۰ روز انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار شود، اما نشد./ فارس